

Adam Mickiewicz i Rosjanie

Adam Mickiewicz i Rosjanie

Redakcja naukowa

Magdalena
Dąbrowska

Piotr
Głuszkowski

Zbigniew
Kaźmierczyk

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2020

Recenzja:

prof. dr hab. *Anna Warda*

Recenzenci poszczególnych artykułów:

Volodymyr Dubichynskyi, Andrzej de Lazari, Dariusz Pniewski, Tadeusz Sucharski, Wasilij Szczukin, Danuta Zawadzka, Monika Zielińska, Barbara Zwolińska

Redaktor prowadzący:

Michał Zgutka

Redakcja i korekta:

Dorota Kanabus

Redakcja tekstów w języku angielskim:

Mariusz Górnicz

Projekt okładki:

Maryna Wiśniewska

Ilustracje na okładce:

Adam Mickiewicz, litografia, B.R. Julien, 1827;

Strona tytułowa rosyjskiego przekładu *Sonetów krymskich* Adama Mickiewicza z 1829 r., przeł. Iwan Kozłow / Biblioteka Narodowa, Polona

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2020

Copyright © by Authors

Publikacja dofinansowana przez Wydział Lingwistyki Stosowanej
Uniwersytetu Warszawskiego

ISBN 978-83-65390-83-7

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./faks 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Druk i oprawa: MCP, Marki

Spis treści

Słowo wstępne (<i>Magdalena Dąbrowska, Piotr Głuszkowski, Zbigniew Kaźmierczyk</i>)	9
--	---

Foreword (<i>Magdalena Dąbrowska, Piotr Głuszkowski, Zbigniew Kaźmierczyk</i>)	12
---	----

Refleksje (nie tylko) antropologiczne

<i>Aleksander Lipatow</i> Trzy Rosje Mickiewicza	17
--	----

<i>Andrzej Dudek</i> Adama Mickiewicza antropologia kultury rosyjskiej	27
--	----

<i>Andrzej Fabianowski</i> Ciała dekabrystów. Elementy antropologii romantycznej z Mickiewiczem w tle	41
---	----

W kręgu arcydzieł

<i>Bogusław Dopart</i> Rosjanie i Rosja w <i>Dziadach</i> drezdeńskich Adama Mickiewicza	55
--	----

<i>Henryk Gradkowski</i> Rosja i Rosjanie w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza	70
--	----

<i>Piotr Koprowski</i> Mickiewiczowski kapitan Ryków i jego „kariera” w literaturze polskiej XIX i początku XX wieku	80
--	----

<i>Людмила Марней, Борис Носов</i> «Век нынешний и век минувший». Образ шляхетской Речи Посполитой XVIII века в поэме Адама Мицкевича <i>Пан Тадеуш</i>	89
---	----

<i>Ewa Hoffmann-Piotrowska</i> Mickiewicz wobec Rosji w prelekcjach paryskich. Próba rewizji „przekłętego problemu”	101
---	-----

Ludzie i miejsca

Teresa Winek

**Rosjanie w korespondencji Adama Mickiewicza
(od maja 1829 do czerwca 1839 roku) 113**

Zbigniew Kaźmierczyk

Puszkina czyta Mickiewicza 125

Александр Федута

**Habent sua fata libelli...
(Неопубликованная книга Франтишка Малевского) 136**

Małgorzata Burta

Jeszcze o odeskich improwizacjach Mickiewicza 145

Teresa Rączka-Jeziorska

Adama Mickiewicza spotkania z rosyjską Rygą 157

Natalia Ananiewa

Język Adama Mickiewicza i północno-wschodnia polszczyzna kresowa ... 170

Badania i popularyzacja

Magdalena Dąbrowska

Piotra Dubrowskiego zarys życia i twórczości Mickiewicza 181

Piotr Głuszkowski

Tadeusz Bułharyn – popularyzator twórczości Mickiewicza 190

Roman Mnich

Творчество Адама Мицкевича в оценке Дмитрия Чижевского 201

Иво Поспишил

**П.Й. Шафарик, А. Мицкевич и концепция русской литературы:
у колыбели литературоведческой славистики 210**

Katarzyna Wojan

Rosyjskie przekłady Adama Mickiewicza – aspekt bibliograficzny 221

<i>Ольга Каштанова</i>	
Н.В. Берг как переводчик А. Мицкевича	241
<i>Marta M. Kasprzak</i>	
Wokół warszawskich wydań rosyjskich przekładów pism Adama Mickiewicza pióra Nikołaja Berga	250
<i>Кирилл Кочегаров</i>	
Сусанна Мар и ее перевод поэмы Адама Мицкевича <i>Пан Тадеуш</i>	266

W XX i XXI wieku

<i>Валентина Брио</i>	
Мотивы и образы Мицкевича в стихах польских узников ГУЛАГа	285
<i>Елена Олесина, Ольга Стукалова</i>	
«Достоин ли я доли этой?» (Восприятие творчества А. Мицкевича современной российской аудитории)	297

Muzealia

<i>Федор Петров, Марина Фалалеева</i>	
Материалы об Адаме Мицкевиче в собрании Исторического музея	311
<i>Оксана Боровик</i>	
Адам Мицкевич в медальерном искусстве (из собрания Кабинета медали Государственного музея-усадьбы «Остафьево» – «Русский Парнас»)	323
Zamiast zakończenia. Mickiewicz, Rosja i Rosjanie (<i>Magdalena Dąbrowska, Piotr Głuszkowski, Zbigniew Kaźmierczyk</i>)	337
Informacje o autorach	344
Indeks osób	345